

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in na dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Prvi slovenski vspen v državnem zboru.

Z Dunaja 23. apr. [Izv. dop.]

Naša resolucija je tedaj, kakor sem vam včeraj telegrafiral, sprejeta. Dr. Duhatsch je grdo zabavljaj, kakor to more le človek, v katerega žilah teče slovanska kri, ki pa kot renegat služi germanstvu. Govor njegov je bil nedostojen za parlament in osvetljuje omiko tistih krogov, katere dr. Duhatsch zastopa. Vpisani govorniki so bili: Duhatsch, Schneid, Forregger, Kljun in dr. Vošnjak. Poslednji pa nij več prišel do besede, ker je bila debata sklenena. Schneidov govor je bil z veliko pohvalo sprejet, pa tudi na levi je več mirno mislečih poslancev mu priznavalo, da je res vredno premisleka, kar je povedal. Forregger je pa bil tako dolgočasen, da je vse bežalo iz dvorane, le njegovi najboljši prijatelji so se morali žrtvovati in ga do konca poslušati. Kljun je srečno polemiziral. Pri glasovanju je dr. Vošnjakova resolucija, da naj vlada uvede slovenski učni jezik za slovenske učence na srednjih šolah, bila s 158 proti 128 glasom sprejeta, tedaj z večjo večino, kakor se je dalo pričakovati. Da je g. prezident Winkler za resolucijo glasoval, nij treba omeniti. G. baron Švegelj je pred glasovanjem zapustil dvorano, tudi italijanski poslanci iz Istre in Primorskega nijso glasovali. K tej lepeji zmagi si smejo Slovenci čestitati. Za kar so se od 1861 semkaj zastonj potegovali in slovenski glas povzdigovali slovenski poslanci Černe, Toman, Svetec, Costa, in za kar je potem v Lasserjevi dobi dr. Vošnjak vsako leto pri budgetu in družih prilikah oglašal se, — to je zdaj vendar enkrat sklep, od večine parlamenta vladi dan nálog. Bog daj tudi srečno izvršenje!

Banket

na čast gosp. deželnemu prezidentu Winklerju.

Z Dunaja 22. aprila. [Izv. dop.]

Kranjski državni poslanci so včeraj priredili banket na čast novemu g. deželnemu prezidentu Winklerju pred njegovim odhodom v Ljubljano. Banket je bil ob 5. uri zvečer v „Hotel Metropole“. Prišli so vsi kranjski poslanci. Zraven g. Winklerja sta sedela eksc. grof Hohenwart in grof Margheri, potem knez Windischgrätz, baron Švegelj, baron Tauferer, dr. Poklukar, dr. Vošnjak kot kranjski deželni odbornik, vitez Schneid, Pfeifer, Obreza in Kljun. Ko je šampanjec šumel v kristalnih steklenicah, vzdigne se grof Hohenwart in

v izvrstnem nagovoru napije zdravjico gosp. prezidentu Winklerju:

Hohenwart: „Kot senior našega malega kroga si dovoljujem, gospôda moja, besedo poprijeti. Milost presvitlega cesarja je poklicala čestitega g. deželnega prezidenta na čelo uprave naše ožje domovine. Če prav Kranjska nij velika in bogata dežela monarhije, vendar je lepa dežela, v katerej prebiva dobro ljudstvo, ki zvesto in trdno stoji v tudenosti do cesarja in države, in katerega srca bijejo hvaležno vsacemu, kdor mu dobro hoče in se je izkazal prijatelja, ljudstvo, katero je res vredno očetovske skrbi svojega najmilostivejšega monarha, pa tudi jako potrebno. Če je Nj. Veličanstvo cesar upravo svojega zvestega vojvodstva kranjskega zaupal možu, katerega denes tukaj slavimo, sme on gotovo v tem videti dokaz visocega cesarskega zaupanja, k čemur mu mi iz srca čestitamo. Pa tudi naša domovina sme veselo in hvaležno pozdravljati to imenovanje, kajti v deželnem prezidentu dobi moža, ki jej nij tujec, kigovori v njelastnem materinem jeziku, moža, ki ima ne samo bogat zaklad vednosti in izkušenj v vseh strokah politične administracije in eminentno sposobnost za svojo visoko nalogo, ampak tudi srcé, da svoje vednosti rabi v prid zaupane si dežele, moža, katerega na njegovo novo mesto spremlja hvaležni spomin vseh, mej katerimi je dozdej bival in delal. In še ene izborne lastnosti slavljence naj omenim, njegovega globocega čuta za pravico, kateri nam je porok, da bode enako pravičen vsem prebivalcem naše domovine, blazega in spravljivega duha, katerega se bode gotovo trudil na deželo in vse stranke prenašati. In to bode največja dobrota za deželo, kajti če se reče: sloga jači, je posebno treba za malo deželo, da se drži tega načela. Dvigam tedaj čašo in v veselej nadi, da bode cesarsko to imenovanje začetek srečne dobe za našo domovino, kličem prečastitemu gosp. deželnemu prezidentu srčni „živio!“

Potem pozdravlja g. baron Švegelj novega prezidenta kranjske dežele, v katerej prebiva dinastiji in državi zmirom neomahljiv zvesti narod, čegar gaslo je: „Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovence ne gane.“ Končno tudi g. dr. Poklukar, se ve da slovenski, napije zdravjico g. prezidentu Winklerju, ki je na Goriškem užival ves čas svojega poslovanja popolno zaupanje slovenskega naroda in ki zdaj pride na Kranjsko ne kot tujec, ampak kot brat k bratu.

G. Winkler odgovarja slovenski: „Gospôda moja! Ponosen smem biti, da sem slavljeni gost tako imenitnih gospodov. In zdaj me je doletela še posebna čast, da je moj visoko spoštovani sosed na desnej, eksc.

grof Hohenwart, ravno v tako prijaznih in laskavih besedah se mene spominjal, — mož take visoke veljave, o katerega dejanjih bode naša domača zgodovina vedno pohvalno govorila. V resnici sem v zadregah, kako bi se dostojno zahvalil za tako odlikovanje. Najvišjim zaupanjem Njih Veličanstva sem poklican na častno mesto deželnega prezidenta za kranjsko vojvodstvo. V svesti sem si važnosti svoje naloge in s to združene odgovornosti, in zato je opravičena moja skrb, ali bodem premagal vse težave. Pa naj bodo moje moči še tako slabe, posvetiti jih hočem popolnem prebivalstvu ljubljene kranjske dežele. Če se mi posreči, blagor dežele in naroda povečšati, mi bode zavest tega najlepše povračilo za moj trud. Le to upanje me pomiruje, da mi narod zaupanje izkazuje in da tudi vi, čestita gospôda, mi ne odrekate svojega zaupanja, temuž da me bodete podpirali v vseh mojih prizadevanjih. V tej nadi vzdignem čašo na zdravje eksc. grofa Hohenwarta in vseh tukaj zbranih prijateljev!“

Po banketu so gospodje še delj časa v prijateljskih pogovorih skupaj ostali. Za lepi aranžement gre vsa pohvala g. poslancu vitezu Schneidu.

Iz državnega zbora.

V včerajšnji seji državnega zbora se je bila glavna bitka o naših slovenskih jezikovnih zadevah na srednjih šolah. Dr. Vošnjakova resolucija je znana, ona zahteva, da se pri nas na Slovenskem naš slovenski jezik uvede kot učni jezik v srednjih šolah, nemški jezik pa bodi obližaten predmet. Zoper to resolucijo je govoril mariborski poslanec Duhatsch prvi. On je rekel: Slovencem na Štajerskem nij za poduk, nego oni hočejo vriniti povsodi samo svoj jezik. Stara navadna imena se opuščajo, postavljajo pa se na njih mesto srbski in ruski izrazi, da nastaje prava jezikovna babilonska zmešnjava. Mesto Maribor je po meni vložilo prošnjo zoper poslovenjenje in z ozirom na važnost tega mesta in tam nagromadeno inteligencijo ne smelo bi se kar na stran vreči te peticije, ki je bila v mestnem zboru z vsemi zoper en glas sklenena. Tega moža (barona Rasta, Ur.), ki je zoper njo glasoval, bilo bi dobro postaviti za častnega katoličana in častnega Slovenca. (Levica se smeje na ta insult na nenavzočnega poštenjaka. Ur.) Vadni jezik na učiteljskih izobraževališčih je slovenski (!) Da je učitelj zmožen, temu ne zadostuje samo slovenski jezik. Slovenska mladina hvaležno prizna, da ima priliko učiti se jezika, ki dalje sega, nego-li dežela od Krasa do Drave (!). Kar so storili Nemci na Kranjskem in Štajerskem, to so velike žrtve, a zdaj naj bi se te

g. Indra, poslalo še jednega eksperta, obče znanega inženjerja Hohmbona z Dunaja.

— (Katoliška družba.) V odbor te družbe ljubljanske so bili voljeni naslednji gg.: Bohinec Žiga, dr. Čebašek, Čik, Dogan, Flis, Gerber, dr. Jarc, dr. Jeglič, Jeran, Jerina, Jerič, Keržič, Klein, Kljun, Kunčič, Lahajner, Lindtner, Močnik, Ničman, Pirnat, Porenta, Rozman, kan. Urbas, Zupančič.

— (V Gorici) se bode 24. rožn. t. l. obhajala 25letnica, odkar je nastopil svojo službo nj. eksel. prečastitljivi knez vikši škof gosp. Andrej Golmajer. Ondotna katoliška družba bode imela slovesen shod in oddala bode nj. ekselenciji spoštljivo častitanje.

— (Z Zidanega mosta) se piše, da se je tam skozi peljalo te dni 300 italijanskih familij, ki so se iz srečne „rešene“ Italije izseljevali v Rumunijo. Torej v tej Italiji ne more vse tako srečno in dobro biti, kakor „irredentovski“ Lahi Tržačanom in družim našim avstrijskim Primorcem dopovedujejo, ko za Italijo agitirajo.

Razne vesti.

* (Dva človeka obstreljena.) Dne 20. p. m. je zapazil gozdar M. Hunjet v Gjurjevačkem občinskem gozdu dva Novogradčana, ko sta baš sekala velik hrast. Gozdar jima ukaže, naj to delo pustita, a ona dva sta šla se sekiro nadenj. Gozdar se je rešil s tem, da je nanja ustrelil in oba lahko ranil.

* (Lloydovi parniki) bodo po sedaj vozili iz Trsta naravnost v — Hongkong, južno

od kitajskega cesarstva ležeči Angležem pripadajoči otočič, na katerem stoji tudi istoimenno mesto.

* (Skladatelj Verdi) je odlikoval italijanski kralj Humbert, poklonivši mu veliki kordon italijanskega krónskega reda.

* (Utonil) je dne 8. t. m. kmet M. Strončar iz Drnja; on in Josip Sabolič sta hotela v čolnu čez Dravo prepeljati kolce za nograd, čoln se prekopicne in oba padeta v vodo. Sabolič se je rešil, a Strončar je utonil.

Dunajska borza 23. aprila.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Evropski drž. dolg v bankovcih	72	gld.	80	k
Evropski drž. dolg v srebru	73	"	25	"
Zlata renta	88	"	40	"
1860 drž. posojilo	130	"	—	"
Akcije narodne banke	836	"	—	"
Kreditne akcije	276	"	—	"
London	119	"	10	"
Napol.	9	"	48 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	61	"
Srebro	—	"	—	"
Drž. ne marke	58	"	65	"

Zbog brzega odpotovanja prodaja se **fin** in **navadna**

sobna priprava,

tudi stvari od stekla in knjige.

Izve se natančneje v kolizeji vrata št. 10—17, pri tleh. (171—2)

Važno za gostilničarje!

Podpisani po zelo nizki ceni izdelujem vsake velikosti

ledenic (Eiskasten),

v katerih se dajo dobro hraniti pivo in jedi. Vnanja naročila izvršujem takoj in točno.

Janez Podkrajšek,

(110—6) v Ljubljani, v Trnovem hiš. št. 19.

Zoper jetiko! Radgostski univerzalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtički,

prigovarja se posebno



za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolezni, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje

G. lekarnarju J. Seichertu v kopeji Rožnavi. Prosim pošljite mi s poštnim povzajem 3 zavitke svojega mnogo slavljenega čaja zoper kašelj in 4 škatlice maho-celtičkov pod naslovom: baron Badenfeld v trgu Rosswald.

G. lekarnarju J. Seichertu v kopeji Rožnavi.

Dasi tudi nissem več tako bolan, kakor prej, ker opravljam zopet svoje dolžnosti, nečem vendar biti brez Vaših skušenih zdravil, ker bi zimo komaj še preživel, da jih nissem rabil. Prejšnje moje bolezni čutim zjutraj samo še veliko sušo v grlu in prsi me pečejo, a če rabim Vaš čaj ali Vaše celtičke, odleže mi takoj. Ker mi je obojega zmanjkalo, izvolite mi dakle poslati s poštnim povzajem dva zavitka radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatlic rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov. Z vsem spoštovanjem ostajem Vašemu blagorodju udani

Hubert Zelinka,

župnik v Objavi na Moravskem.

(47—1)

Vaše blagorodje!

Izvolite mi s poštnim obratom poslati za priložnost vsoto 6 gld. 10 kr. 3 zavitke radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatlic rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov. To izvirno zdravilo mi jako godi in upam, da koristi tudi drugim.

Z visokim spoštovanjem

J. N. Šafranek,

vikar frančiškanski v Turnavi (Češko).

Vaše blagorodje!

Pošljite mi s poštnim obratom 1 zavitek svojega toliko hvaljenega radgostskega univerzalnega čaja in 1 škatlico rožnovskih celtičkov z navodnom za rabo s poštnim povzajem. Udani Kovač, profesor.

V Mariboru, d. 6. 12. februarja 1879.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljeni čaj, veja za 11dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlica Rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtički dobivajo se **jedino** le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzjemu.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi za sledeči lekarni: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbe v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Grazi, A. Marek in J. Kupferschmid v Celju, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemanu, W. Thurnwald v Celovei.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah matirjanega blaga.

Rožnovski cvet za žirce, hitro in trajno zdravlja putiko, urganje po udih in vsake vrste slabost v živeh in kitah. Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarn v Rožnavi (Moravski).

Doktorja Horsta jedino prava voda za oči, natančno po starem po starem obiteljskem propisu tega veselečavega zdravila za oči prirejena je posebno primerna krepitvi in vzdržanju vidne moči in sicer v vsaki starosti. S to vodo je v kratkem časi in brez ovire v svojem poslu lahko izleči vsak bolnik nove in zastane očesne vnetice, rožniške pege, ječmene, kakor tudi neprijetno sojenje.

Jedna originalna steklenica z navodnom, kako lek rabiti, stane 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava takšna voda se dobiva samo neposredno v lekarni rožnovske.

Tucl.

22. aprila:

Evropa: Rip iz Monakova. Reising iz Ljubljane. Pri Slomu: Bromer iz Dunaja. — Pocki iz Grada. — Tausig, pl. Podhagky, Filic, Weber, Dolenz iz Dunaja. Pri Mallé: As. her iz Dunaja. — Žgur iz Trnovega. Friedländer iz Dunaja.

Zaradi preselitve prodajem od danes počeni do dne 1. maja 1880 zalogo

izvrstnega vina,

katerega imam 400 veder. Vino prodajem po najnižji ceni, in sicer najmanj po jedno vedro vkupne

Daniel Predovič,

krčmar, na Poljanskem trgu št. 5, v Ljubljani. (129—21)

Plemenski biki,

plemena „mürzhalt“ v šajterskeji črednji knjigi vpisani, so na prodaj v graščini Pragwald (Priobiti blizu Celja. Natančneje pri graščinskem upravitelstvu. (167—2)

Graščinsko upravitelstvo Pragwald pri Celju, dne 20. aprila 1880.

V Avstro-Ogerskeji, Nemčiji, Franciji, Angliji, Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugalski branjen

Wilhelmov

antiartritiški antirevmatiški

kri čistilni čaj

(kri čistilen zoper putiko in trganje po udih)

je za

vzpomladno zdravljenje

pripoznan jednim in gotovo uplivajočim kri čistilnim sredstvom.

Z dovoljenjem o. kr. dvor. kancelije vsled sklopa Dunaj, 7. decembra 1868.

Odlično poskušeno, Učinek sijajen, Uspeh izvrsten.

S patentom Nj. c. kr. veličanstva zoper ponarejanje obvarovano. Dunaj, 12. maja 1870.

Ta čaj očisti ves organizem; kakor nobeno drugo sredstvo, preišče to vse dele trupa in odpravi z notranjo uporabo vse nečiste bolezenske tvarine iz njega; tudi nimek je trajen.

Temeljito ozdravi putiko, trganje po udih in zastarele bolezni, zmrlo gnoječe se rane kakor tudi vse spolne in bolezni na koži, na telesu ali na lici, kite, sifilistiška ulesa.

Posebno ugoden uspeh ima ta čaj zoper uvred jeter in ledic, kakor tudi zoper zlato žilo, rmenico, hude bolečine v živeh, kitah in udih, potem zoper bolečine v želodeci, pritisk vetrov, zapreje, zapreje vode, polucijo, možko nezmožnost, zoper ženski tok itd.

Bolezni, kakor škropplji, oteklina, se brzo in temeljito ozdravé, ako se neprenehoma pije ta čaj, ker je mlo razpuščaajoče in vodo odganjajoče sredstvo.

Jedino pravi prireja

Fran Wilhelm, lekarnar v Neunkirchmu (Dol. Avstr.)

Zavitek, razdeljen v 8 šopkov, prirejen po predpisu zdravnika, z navodnom za uporabo v raznih jezicah 1 gld., za kolek in zavoj posebe 10 nov.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj, ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj, ker so priredki, ki slujó samo pod imenom antiartritiških antirevmatiških kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni, ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem taci.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi „Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj“ tudi

v Ljubljani: Peter Lassnik;

Anton Leban, lekar v Postojni; Karel Šavnik, lekar v Kranji; Fr. Wacha, lekar v Metliki; Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu. (524—5)

per Slovence niso pravi Kočevarji sami delali, temuč so jo najbrž skovali mej nje prišli tuji Nemci. Jeden od teh agitatorjev je kočevski gimnazijalni vodja, kakor vemo iz njegovih izjav v prejšnjih listih „L. Tagbl.“, mož, kateri bi pa nemara bolje storil, ko bi z večjo pridnostjo v šoli skušal svojo pedagogično nerodnost odpraviti, nego da se vtika v naše deželne politične reči, ki mu nič mar niso.

— (Prošnje za slovenske srednje šole na državni zbor so poslane na dalje občine: Sv. Jurij, na južnej železnici, sv. Pavel, celjska okolica, sv. Peter in Dol pri Celji.

— (Slovenščina v srednje šole na slovenskem Štajerji.) O tem predmetu piše mariborski „Sl. Gospodar“: Na spodnjem Štajerskem stanuje še ne 20 000 Nemcev, a Slovencev je 430.000. Davku Slovencev se davek Nemcev niti primerjati prav ne da, ako še pomislimo, da imajo vse boljše službe in dohodke le Nemci v svojej oblasti. In ker se razen v cerkvi povsod nemščina rabi v uradih in srednjih šolah, zato moramo gledati, kako vedno več Nemcev k nam zahaja in domačine poriva nazaj ali pa te sili ponemčiti se. Znani nam bivši minister Stremayer je iz Maribora slovenske profesorje do enega vse prestavil drugam in k nam porinol samih Nemcev, ki ne znajo pa tudi ne marajo za materinski jezik ogromne večine dijakov. Večina dijakov v Celji, Ptuiju in Mariboru je vselej slovenska. Ali v kljub temu so ravnateljji vsi trdi Nemci. Na mariborske gimnaziji je z ravnateljem vred 10 celó nemških profesorjev, Slovence sta le dva, ako verozakonskih dveh profesorjev ne vštajemo. Slovenski dijaki v nižjih razredih morajo neizmerno težav prestat, ker ne razumejo ne profesorjev pa ne knjig. Zato vidimo, da so naši ubogi slovenski fanti sprva vedno kregani od profesorjev in dobivajo zaporedom „ukor“, letos zlasti iz matematike, ker je nemški ravnatelj Gutscher trdno nemškega Bergerja postavil za profesorja matematike v nižjih razredih. Profesor ne ume učenca, učenec ne profesorjev, dokler se učenec sam ne izkoplje. Ali se reče to mladež podučevati, omikati? Ali si takšen profesor zasluži svojo plačo, katero zajema iz davkoplačilskih denarjev? Ali je prav, da Slovenec doplačuje k takšnemu mučenju svoje mladeži po tujih gošpodih. Ne, to nij prav. Slovenci smo pred Bogom in cesarjem, pred vojaško in davkovsko postavo Nemcem enakopravni. Zato hočemo, da se nam prilike da, tudi dalje in višje izobraževati se na podlagi svoje slovenske materinščine. Na slovenskih tleh si ne damo Slovenci pota zapirati več do višje narodne izornike; naši učitelji, naši duhovniki, naši uradniki in profesorji, notarji, odvetniki, zdravniki itd. morajo biti izobraženi Slovenci ali vsaj slovenščine dobro vešči moške bodi narodnosti katere koli. V to svrhu je pa treba, da se uresničijo resolucije g. dr. Vošnjakove. Podpirajmo ga torej krepko in hitro!

— (Hudoben napad.) Mariborski „G.“ poroča: Župan v Karčovin pri Mariboru, pridni slovenski domoljub in volilec g. J. Dvornik prišel je nedavno od ponočnega straženja domov in se truden vsedel na klop pred hišo, ko nepoznan hudobnež priskoči in mu hoče vrat prerezati; toda v naglici je čestitemu starčku le precej globoko rano v čelo zarezal in zbežal.

— (Iz Trsta) se nam piše: Slavjansko podporno društvo napravi spet velikansko

besedo v gledališči. Peli se bodo lepi novi zbori, mej njimi „Ciganje“, zraven pa bode tudi mešani zbor pel „Ave Marijo“, spremljavano z orkestrom bande vojaškega polka Jeleršiča, katere kapelnik dela uže vse priprave za ta koncert. Zraven pa se bode igrala igra „Dobro jutro“, vse role so v dobrih rokah. Upati je zopet krasnega slovenskega večera za Trst. Kaj pa vi ljubljanski pevci? Obiščete li nas? Čas bode, da se izpoznamo in da pokazemo Italijanom, da tudi Slovenije sinovi kaj morejo.

Razne vesti.

* (Dete v ponvi.) Neki 20letni Parizrn Menesclou, človek, ki je živel najrajši brez dela, je zvalil majheno dekletce 4 leta staro k sebi v stanovanje pod streho. Mati otroka, prišedša domov, je zaman iskala svoje dete, a naznanila je dogodjaj vendar sodnji, ki je preiskala tudi Menescloujevo stanovanje, ne da bi kaj našla. Poslala je pa brez njega vednosti dimnikarja na streho, da bi ga opazoval. Dimnikar je opazil, da Menesclou suši perilo in je to ovadil policiji, ki je iznenadno prišla k njemu. Menesclou to videč, hotel je ubegniti, pri tem pa mu padeta na tla dve beli ročici. Zdaj je zločinec vse priznal. Dejal je, da je dekletce k sebi zvalil, je udušil in skril pod žimnico svoje postelje, da bi je nobeden ne našel. Truplo je zrezal, posamne kose dejal v ponev, da bi je sežgal. Policijski uradnik je vse tako našel, kakor je Menesclou povedal.

* (Krščeni muri.) Iz srednje Afrike so nedavno prišli v Chartum angleški misijonarji, vračajoči se v svojo domovino. Sobotj so privleli iz onih malo poznanih krajev dvanajst mladih zamurcev, da jih potlej v Londonu krstijo in poučé v kristijanskej veri. Mej temi Afričani je tudi sin kralja Mtese, jednega izmej najmočnejših vladarjev srednjeafriških. Kralja Mtese kraljestvo, ležeče ob jezeru Tanganyika, meri več tisoč kvadratnih milj ter ima okolo 6 milijonov stanovnikov. Kraljevič je obljubil, da bode vse podanike svojega očeta izpreobrnil in jih privel h kristijanstvu.

Eksekutivne dražbe.

27. aprila: Anton Frank (1) iz Bitinja (477) v Bistrici; Andrej Volšt iz Dolenjih Vodal (1430) v Mokronogu.

28. aprila: Jakob Kokoviza (1) iz Konjskega Rebra (786) v Litiji; Josip Mikolič (1) iz Preske (400) v Litiji; Anton Pregelj (1) iz Ustja (1735) v Litiji; Jože Cerar (1) v Litiji (1712); Janez Arh (1) iz Ponikev (707) v Krškem; Janez Škoda (3) iz Male Račne (3000) v Ljubljani; Jože Koprivnik () iz Velike vasi (1578) v Krškem; Jarnej Fabijančič (1) iz Velikega Mrazevega (723) v Krškem; Jože Pahle (1) iz Arta (110) v Krškem; Matija Seljak (1) iz Zavrata (2025) v Krškem.

29. aprila: Anton Kanobel (3) iz Bukovja, v Postojni.

Tržne cene

v Ljubljani 24. aprila t. l.

Pšenica hektoliter 10 gld. 41 kr.; — reč 6 gld. 81 kr.; — jočmen 5 gld. 39 kr.; — oves 3 gld. 56 kr.; — ajda 5 gld. 39 kr.; — pros 5 gld. 39 kr.; — koruza 6 gld. 66 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 39 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. kr.; masla kilogram — gld. 80 kr.; mast — gld. 70 kr.; — špeh frišen — gld. 56 kr.; špeh povojen — gld. 6 kr.; — jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 48 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 87 kr.; — sene 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 40 kr.

Naznanilo.

Po sklepu likvidacijskega odbora se ima tretje. v običnem zboru delničarjev 20. t. m. jednoglasno skleneno doplačilo 24 gld. na vsako delnico v dveh obrokih, in sicer prvi najdalje do konca maja, drugi do konca avgusta 1880 pri bankinej kasi doplačati.

Po preteku teh obrokov se bodo zamudne obresti priračunile. (174—1)

Likvidacijski odbor

prve občne banke „SLOVENIJE“ v likvidaciji, v Ljubljani dne 22. aprila 1880.

Dunajska borza 24. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72 gld.	85 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	40
Zlata renta . . .	88	75
1860 drž. posojilo . . .	130	—
Akcije narodne banke . . .	836	—
Kreditne akcije . . .	276	80
London . . .	119	20
Napol. . .	9	48 ¹ / ₂
5 kr. cekini . . .	5	62
Srebro . . .	—	—
Državna marka . . .	58	70

Najem gostilne.

Udano podpisani uljudno naznanja, da je vzel v najem

gostilno „pri Lipi“

v Ljubljani židovske ulice št. 5,

in pričel tudi uže točiti. Marljivo bode skrbel za okusna in dobra jedila ter izvrstno pijačo, posebno da bode imel zmirom dobro Koslerjevo carsko pivo. Naročila na kosilo se sprejemajo. Za mnogobrojno obiskavanje prosi (165—2)

sé spoštovanjem

Karel Roic.

Slatina (rogatska),

Štajersko,

jedno uro od južno-železniške postaje Poličan (Pölschach), prevožnja s pošto ali najetimi vozovi z direktnim združenjem z vsemi vlaki z b zimi in za osobe.

Staroslavna ogljeno-kisla voda, pomešana z glavberjevo soljo, spretna pijača za ohlajenje in zdravlilo zoper slabo prebavnost, zoper katar v želodec in črevesu, zoper zastajanje v trebuhu, bolezn na jetrah, vranici, žolcu in v mehurju, zoper zlato žilo, trganje po udih vsled nezmerne življenja, zoper to, da se človek preveč ne redi, pri pomankljivem tvorjenju krvi, zoper bledico, hipohondrijo itd.

Sesona od maja do oktobra.

Lepa in cena stanovanja (v majniku in v septembru najceneje), — krasna dvorana za zdravljenje, — dobre restavracije, — lepi prostori za obednice, — kavarna, — terasa, — sprehajališče, — velik orkester, — bali, — koncerti, — tombola, — pošta in telegrafska postaja. — Naročbe za stanovanja ali rudninsko vodo na: 156—2)

Vodstvo

deželne zdravilnice v Slatini, Spodnje Štajersko, ta razpošilja tudi cenilnike, programe in kopejske brošure brezplačno.

Samo pri

M. Neumannu,

v Ljubljani, Slonove ulice 11.

Popolna obleka

gld. 16.—

Površnja suknja

gld. 12.—

Velika izber

oblek za dečke in za otroke.

Toilette za gospé, jagnet-ogrinjala

za vspomlad,

po najnižjej ceni.

Vnanja naročila izvršujó se točno in s poštnim povzajem in kar nij po vseči, se brez ugovora izmenjava. (150—3)

žrtve posamnim na ljubo uničile. Moje rojstveno mesto (Maribor) je nemško mesto, ono se nemško čuti. Ali naj se pri nas na pošti, na železnicah slovenski govori. Vi (na desnej) ne služite ljudstvu, temuč duhovenstvu. Vaš jezik še nij opravljan, zato ne morete ničesa zahtevati. (Ploskanje na levej, sikanje na desnej.)

Ljubljanski poslanec vitez Schneid: Jaz ne govorim iz osobne narodne navezanosti, temuč iz svojega prepričanja. Ako pogledate učne črteže za šole na Kranjskem, to vidite, da je slovenski jezik bolj zanemarjen. Ako Slovenec v gimnaziji nema prilike, da spozna slovstveni zaklad svojega jezika in se navzame njegovega duha, kje pa se hoče Slovenec navaditi svojega jezika? Očitovanje, da se s slovenskim jezikom ne more občeovati, sramotenje, da samim slovanskim uradnikom rabi nemščina, nij opravičeno. Da se pa nadaljuje narodna agitacija, temu se nij čuditi, ako se vidi, kako ščujejo posamni elementi. (Dobro! na desnej.) Narod dobi samosvest samo z jezikom. Ali se more narodu zabraniti, da si goji svoj materini jezik? A vendar hočejo Kranjci učiti se tudi nemščine. Velik korak k odstranjenju narodnostnega razpora je storjen s tem, ako zbornica dovoli, da se uvede v slovenskih srednjih šolah kot učni jezik slovenski. Slovenska mladina bo svoje sijajne lastnosti marljivosti, nepristanega prizadevanja in zlate poštenosti v zasedenih deželah dovedla do veljave. Naj mi bode še dovoljeno omeniti, je li da ne bi bilo umestno, da se v Bosni in Hercegovini osnujejo slovanske srednje šole, da bi tamošnja mladina mogla pohojevati avstrijske višje šole. (Dobro! na desnej.)

Tudi Foregger se je oglasil; polemizoval je zoper Schneida in govoril zoper resolucijo. Šol nij treba na Štajerskem poslovenjevati, tega da ne želi niti kmet.

Poslanec Kljun je odbijal Duhatscheve in Foreggerjeve trditve. Potem je naglašal, da Slovenci nájedne slovenske srednje šole, naobraziti se v svojem jeziku tedaj ne morejo. Skrbi Nemcev pred zatiranjem so nepotrebne, — oni niti ne vedó, kaj se to pravi, biti zatiran, to vedó samo Slovani. Naša želja po slovenskih srednjih šolah je opravičena. Na Kranjskem je samo 20.000 Nemcev-Kočevarjev, drugi, ki se izdajejo za Nemce, so slovenskega rodu, a držé z nemško stranko samo iz osobnega dobička. Kranjski deželni zbor je bil Nemcem zmirom pravičen. Ščuvanje pa izhaja samo od ljudij, ki imajo korist od tega, da žive narodje mej soboj v razporu. Nemštva nehotimo iztrebiti, nego hočemo celo, da se naši otroci nemškega jezika uče.

Potem se je o dr. Vošnjakovej resoluciji glasovalo, in je bila s 30 glasov večine sprejeta, t. j. s 158 zoper 128 glasov. Z desnico so glasovali tudi Rusini.

Nabergoj je zahteval, da se za okoličane tržaške osnuje slovenska srednja šola.

Dr. Vitezić je govoril za Istro. Tam je 260.000 stanovnikov, izmej katerih sta nad dve tretjini Slovanov, menj nego jedna tretjina je Italijanov, a vendar nájedne srednje šole in le malo svojih ljudskih šol. A v Pazinu je nemški gimnazij, da si tam nij nič Nemcev. „To je zoper državne zakone, kar sem uže večkrat naglašal; a kaj je hasnil moj glas ob samovolji prejšnjega naučnega ministra in njegovih kreatur. Njih načelo je bilo: Istra mora biti nemška! Germa-

niji so odpirali pot, a ne vidijo, da so Italiji pod odpri.“

Pri glasovanji o srednjih šolah v Trstu, Gorici in Istri so bili sprejeti odsekovi predlogi.

O srednjih šolah na Češkem, Moravskem in Šlezijem je govoril Čelakovsky. Tožil je, da se želje češkega naroda gledé srednjih šol nijso izpolnile. Čeških gimnazij se nikjer ne osnavlja.

Odsekovi predlogi so se sprejeli tudi gledé šol teh dežel. K tem predlogom pa spadajo še tri resolucije: 1. Pomnoženje od države vzdrževanih srednjih šol v Češki in Moravski s češkim učnim jezikom in država naj v svojo upravo vzeme občinske šole. 2. Češke paralele naj se napravijo na gimnaziji v Trebiči. 3. Obrtske šole naj se napravijo v Pragi in Plznu. O teh točkah se denes soboto debata nadaljuje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. aprila.

Zdaj je uže tudi „N. Fr. Pr.“ zvedela, da Taaffejevo **ministerstvo** ostane do konca tega zasedanja državnega zbora, potem pa izstopijo ministri Stremayr, Korb in Horst, da prostor naredé možem iz avtonomistične večine.

V **Dalmaciji** so se po Rodičevem posredovanji počasi poslovanile srednje šole. Samo srednja šola v Spljetu je bila še italijanska, a tudi tam se je zadnje dni uvedel pod zdanjim naučnim ministrom Conradom hrvatski jezik kot učni jezik. To je silno razgnjevalo italijanske Bajamontijevce. Dne 18. t. m. so se zbirali Bajamontijevi pristaši po spljetskih ulicah in ščuvali na narodnjake. Ko pa srečajo več narodnjakov skupaj, planili so nanje. Ti so bili početkom mirni, kasneje pak jih je nehalo potrpljenje in je nastal boj, v katerem je bilo na obeh straneh več ranjenih. Trdi se celo, da je bil jeden Bajamontijevih napastnikov ubit. Dalmatinski Lah in naš nemškutar sta si brata po duhu.

Vnanje države.

Angleška kraljica je poklicala lorda Hartingtona k sebi in mu dajala nalog, da sestavi novo ministerstvo. Hartington se je posvetoval z Gladstonom in Granvillejem, potem pa je povedal kraljici, da je Gladstone zmožnejši nego on sestaviti tako ministerstvo, ki bode imelo zaupanje spodnje zbornice. Da se le Gladstonu spodobi sestavljati ministerstvo, priznavajo vsi angleški časopisi. „Times“ pravijo, da se ne da sestaviti vlada brez Gladstona. „Daily News“ ne razumevajo, zakaj kraljica nij Gladstona precej poklicala k sebi.

V **Afganistanu** traje vojska domačinov z Angleži še vedno. „Times“ poročajo, da je 20. aprila 15.000 Afgancev napadlo generala Stewarta pri Ghuzniju, kateri so bili pa odbiti baje z izgubo 1000 mož, Angleži pak da so izgubili 17 mrtvih in 115 ranjenih. — Liberalna nova vlada bode imela sitnosti tej nepotrebnej, a teškej in dragej vojski časten konec storiti, v katero je Beaconsfield Anglijo zapel.

Nemški rajhstag je pretečeni teden potrdil daljno veljavnost zatiralne postave obrnene proti socijalnim demokratom. Celo nemške novine priznavajo, da veje zdaj na Nemškem grozno absolutističen duh. — Tudi bundesrath se posvetuje, kako bi postrigel pravice malih držav na korist Pruske po volji Bismarkovej.

Dopisi.

Iz Ljubljane 22. aprila. [Izv. dop.] (Brezobzirno ravnanje kranjske hranilnice.) Novo poslopje hranilnično v Ljubljani v Knafovej ulici je skóraj dovršeno. Ali nij pa za slovenski narod, ki ga je na Kranjskem 95% procentov, sramotilno in zaničevalno, da se je na to poslopje zapisalo samo

nemško: „Sparkasse“ in „Pfandamt“, — slovenskega napisa pa nij najti. Vendar v ta zavod največ novcev iz slovenskih rok prihaja; ravno tako se slovenskim prebivalcem denar oddaje. Ravno iz tega uzroka bi se smelo tudi od hranilnice zahtevati, da bi ona uže bila začela za slovenski narod slovensko uradovati, kar se sme tudi pri c. kr. uradnih kaj takošnega kmalu nadejati. Namesto tega pa kažejo voditelji hranilnice tako zaničevanje in sovraštvo do našega deželnega jezika, da mu niti na hiši napisa ne privoščijo. To je zopet dokaz zagrizenosti, „furor teutonicus“. Ali se ne bode nikdar dalo hranilnici konkurenta napraviti od narodne strani, če ostane „kranjska“ hranilnica v rokah tacihi fanatičnih Germanov?

Iz Maribora 23. aprila. [Izv. dopis.]

(Poslovenjenje naših srednjih šol. — Preloženje učiteljskega izobraževališča v Celje.) Zadnje nedeljo so sklenili, kakor ste uže tudi v vašem listu omenili, naši nemški mestni očetje protest zoper Vošnjakovo resolucijo na predlog advokata in državnega poslanca dr. Duhatscha, katerega so naši narodni možje včasí za bolj „zmernega“ protivnika imeli, ker je v socijalnem življenji jovijalen in na videz neškodljiv človek. Mislim, da ta protest mariborskih Nemcev ne bode vrgel dr. Vošnjakove resolucije o uvednji slovensčine na srednje šole in učiteljska pripravnišča, temuč da sploh nobenega vpliva ne bode imel, nego da bode pod mizo padel, prav kakor so padali naši protesti pod Giskrom in Auerspergom pod mizo, da si je razloček to, da so bili naši nekdanji protesti pravični, a zdani mariborsko-nemški je le izvor nemške arogance. Le kar je bilo omenjeno o učiteljskem pripravnišči in potlej natisneno v „Tagesposti“ me sili k nižje sledečej opomnji. Za nemške ljudske šole se naj učitelji izobražujejo v Gradci, a pripravnišče v Mariboru je namenjeno za ljudske šole v spodnjem slovenskem Štajerji. Zato je pa absolutno napačno, da so postavili to učiteljsko izobraževališče na periferijo spodnjega Štajerja, na nemško mejo v Maribor. Treba ga je nižje poriniti v centrum slovenskega Štajerja, v Celje. Uzrokov je dosti za to. Zoper to nobenega! Kajti, ako kdo reče, da je Maribor večje mesto kot Celje, odgovorjam mu jaz, da ima Maribor pač vse lastnosti pokvarjenja in korupcije od velikih mest, a nobene izobraževalne prednosti velicah mest. Maribor ima le brezbrojno (malo teško in sramežljivostjo povem, pa kar „Matica“ Koseskega neestetičnosti prinaša, se bomo privadili „naravnost“ govoriti) — zavodov za nečistost. V tem nemoralnem oziru Maribor more brez skrbi konkurirati s Pešto in Trstom, Gradec pa (primeroma) presega. Potlej si lahko mislite, kako je „moralna“ izreja odrasle mladine v nemškem Mariboru. Zatorej poleg poslovenjenja tudi proč z učiteljskim pripravniščem od tu in v Celje z njim, ki stoji vsaj v sredi menj pokvarjenih Slovencev, ki hočejo moralne učitelje, ne v mladosti spridenih. Dixi.

Domače stvari.

— (Tudi Kočevarji) so se baje oglašili s peticijo na državni zbor zoper poslovenjenje učiteljskega pripravnišča v Ljubljani. Peščica nemških Kočevarjev zoper celo drugo slovensko deželo? Mi privoščimo Kočevarjem njih nemške šole, zakaj oni nam ne slovenskih? — Sicer pa menda dotične peticije zo-